

Čís. 1193.

Nezpracovanost a nevyškolenost železničního zaměstnance (výpravčího vlaků) nevyklučuje o sobě zodpovědnost jeho (§§ 335, 337 tr. zák.) za zanedbání služebních bezpečnostních předpisů.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1923, Kr I 1301/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 25. srpna 1922, pokud jím byl obžalovaný dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin Šu 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Po věcné stránce (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.) právem namítá zmateční stížnost, že prvý soud posoudil věc právně mylně, vyloučiv zavinění obžalovaného, v §§ 335 a 337 tr. zák. předpokládané, úvahou, že jde o pouhé omluvitelné nedopatření obžalovaného, poněvadž sice přestoupil platné předpisy, vydané za účelem zabránění takovýchto nehod a tím dal příčinu k nastalému neštěstí, avšak učinil tak, maje dobrou vůli a napjav všechny síly, jako nováček — sice svědomitý a příčinlivý, avšak teprve s krátkou 14denní službou dopravní, kdežto složitě předpisy dopravní vyžadují delšího zapracování a náležité praxe. Mimo to se nehoda stala za husté mlhy, která stěžovala nad míru výkon služby, tím spíše, že obžalovaný byl zaměstnán jak venku, tak v kanceláři. Avšak tyto okolnosti mohou mít sice význam okolností polehčujících při výměře trestu, ale nemohou nikterak vyloučiti zavinění obžalovaného, jež shledávají znalci v tom, že jako výpravčí vlaku ve V., ne dbaje jednak předpisů čl. 107 bodu 3 předpisu XIX, který nařizuje, by se výpravčí přesvědčil pohledem na blokový přístroj kancelářského elektrického stavědla, že byla správná jízdní cesta zapjata a blokovým závěrem zajištěna, jednak předpisů pro obsluhu zajišťovacího zařízení skl. č. 4, sev. záp. dráhy bos 33—37, který výpravčímu ukládá, by vyzval na elektrickém zvonku stavědla výhybkáře k přestavbě výměn čísla koleje — vypravil vlak čís. 315 b) proti ustanovení předpisu čl. XIX, čl. 120 bod 5 c), které přikazuje, že rozkaz k odjezdu smí se dáti teprve, jsou-li návěstidla a výměny správně postaveny a za noci osvětleny (kdežto zde stály výměny nesprávně a návěstidlo ukazovalo na »stůj«. Jsou-li předpisy dopravní služby skutečně tak složité, bylo věci obžalovaného, by jim věnoval zvláštní pozornost, aby ničeho neopomenul, neboť musel si býti vědom, že předpisy tyto jsou ustanoveny zejména proto, aby takovýmto nehodám bylo zabráněno, což mu bylo rozhodně známo z teoretické průpravy a výcviku před zkouškou dopravní. Obžalovaný musel si tedy býti vědom, že menším anebo větším zanedbáním těchto předpisů může přivoditi nebezpečí pro životy a bezpečnost lidí. Kdyby obžalovaný byl vyhověl jenom předpisům čl. 107 bod 3 předpisů XIX, bylo by bývalo zabráněno nehodě, neboť předpis

tento zní: »Jsou-li výměny uzávorovány neb ústředně stavěny a je-li správná poloha všech příslušných výměn vlakové cesty, kterou výpravčí určil, zajištěna zabezpečovacím zařízením, stačí, přesvědčí-li se výpravčí pohledem (!) na hradlovém přístroji, že byla správná cesta zapjata a blokovým závěrem zajištěna.« Právě tento aparát zjednodušuje náramně zabezpečovací zařízení, tak že nehody jsou úplně vyloučeny, obsluhuje-li výpravčí jen tento aparát. Význam tohoto aparátu byl obžalovanému dobře znám, neboť byl k dopravní službě autorisován. Zanedbání tohoto předpisu nemůže tudíž obžalovaného nijak omlouvatí. Byl-li obžalovaný tehdy skutečně různými pracemi zatížen, musel v první řadě vyhověti předpisům zabezpečovacím. Že v osudné době byla hustá mlha, jest pro posuzování provinění obžalovaného zcela bez významu, neboť obžalovaný zavinil nehodu svým opomenutím v kanceláři. Zdali provinění jeho jest menší či větší, nemá významu při posuzování otázky viny, nýbrž jen při otázce trestu, neboť skutkové povahy Šu 335 a 337 tr. zák., nevyžadují určitého stupně provinění. Osvobozující rozsudek zakládá se tudíž na nesprávném výkladu zákona. Poněvadž rozsudek, vyloučiv neprávem objektivní skutkovou podstatu trestného činu, nezabýval se vůbec subjektivní stránkou viny, nelze rozhodnouti ve věci samé.

Čís. 1194.

**Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 578 sb. z. a n.).
Zvětšeniny podobizen nejsou předměty potřeby.**

(Rozh. ze dne 26. dubna 1923, Kr I 316/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem lichevního soudu při okresním soudě pro přestupky v Praze ze dne 21. září 1922 a potvrzujícím jej rozsudkem odvolacího soudu lichevního při zemském trestním soudě v Praze ze dne 18. listopadu 1922 porušen byl zákon; rozsudky ty se zrušují a obžalovaný sproštuje se dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. obžaloby pro přestupek předražování, uvedený v prvním odstavci Šu 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jehož se podle obžaloby dopustil tím, že v červnu 1921 v Praze, využívaje mimořádných poměrů, vyvolaných válkou, žádal na manželce dělníka Marii K-ové za zvětšeninu fotografie její matky 212 Kč, tedy za předmět potřeby zřejmě přemrštěnou cenu.

Důvody:

Rozsudkem lichevního soudu při okresním soudě pro přestupky v Praze ze dne 21. září 1922, byl obžalovaný Kornelius V., obchodník v M., uznán vinným, že v červnu 1921 v Praze, využívaje mimořádných poměrů, vyvolaných válkou, žádal na manželce dělníka Marii K-ové za zvětšeninu fotografie její matky 212 Kč, tedy za předmět potřeby zřejmě přemrštěnou cenu a že tím spáchal přestupek předražování dle prvního